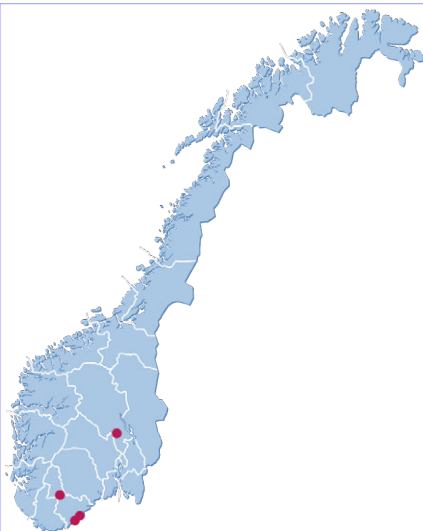
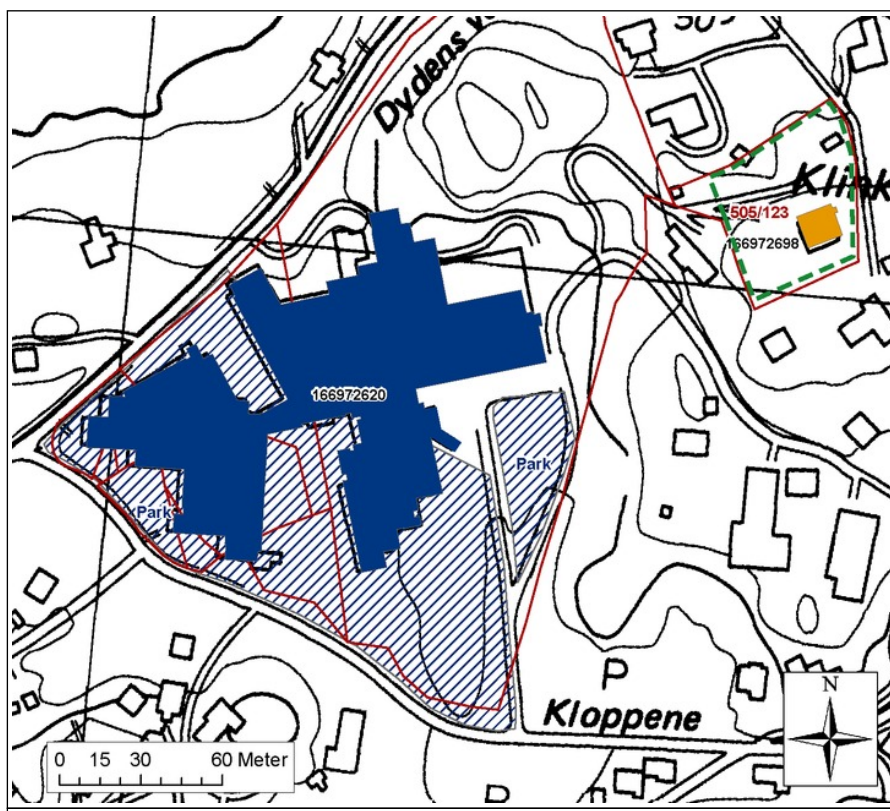

Bygnings- og eiendomsdata

Fylke:	Oppland, Aust-Agder
Kommune:	536/Søndre Land, 904/Grimstad, 906/Arendal, 938/Bygland
Opprinnelig funksjon:	Sykehus
Nåværende funksjon:	Sykehus
Foreslått vernekategori:	Verneklasse 1, fredning
Totalt antall bygg:	47

Bygningsoversikt, omfang vern

Byggnr	Byggnavn	Oppført	Verneklasse	Omfang	GAB nr	Gnr/Bnr
9900937	Sykehusveien 1, fløy A	1971	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør/Interiør	166972620	503/66
9900936	Sykehusveien 1, fløy B og D	1958 - 1967	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør/Interiør	166972620	503/66
9900932	Sykehusveien 1, fløy C	1978	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør/Interiør	166972620	503/8
9903009	Sykehusveien 1, fløy E	2002	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør	166972620	503/66
9901933	Sykehusveien 3A	1919	Verneklasse 2, bevaring	Eksteriør	166972698	505/123,127
9903010	Uteområde		Verneklasse 1, fredning			503/66

Vern kompleks

Formål:	Formålet er å bevare Arendal sykehus som arkitektur- og helsehistorisk viktig eksempel på sykehus bygget ut etappevis gjennom siste halvdel av 20. århundre. Vernet skal sikre sykehusets opprinnelige arkitektur, uteområder og utvalgte deler av interiør, samt legge premisser for videre utvikling av sykehuskomplekset innenfor rammene av eksisterende arkitektur, formspråk og materialbruk.
Begrunnelse:	Arendal sykehus er et svært viktig arkitektur- og helsehistorisk eksempel på sykehuskompleks fra perioden 1958-2001, tegnet av ett av landets ledende arkitektkontorer innenfor helsebyggeriet etter krigen. Sykehuset er helhetlig planlagt og bygget ut etappevis gjennom 50 år og representerer slik en egen retning i norsk sykehusarkitektur i siste halvdel av 20. århundre. Materialbruk og formspråk er bevisst valgt med sikte på å oppnå et arkitektonisk helhetlig preg, ivareta estetiske og miljømessige hensyn og samtidig legge til rette for endringer og utvidelser. De ulike byggetrinn representerer utviklingen av sykehusbyggeriet i de respektive perioder. Materialbehandling og utførelse vitner om høy kvalitet og bevisst formgivning i eksteriør, interiør og uteområde. Anlegget er preget av bevisst ivaretaking av opprinnelige elementer og arkitektoniske uttrykk.
Omfang:	Vernet gjelder hele anleggets eksteriør, utvalgte deler av interiør, uteområder som vist på kart samt tidligere overlevegilla Sykehusveien 3A.

Beskrivelse kulturmiljø

Hovedkomplekset ligger i vestskråningen av Klinkenbergåsen. Tomten er småkupert med løvtravevegetasjon og små fjellkoller. Terrenget faller mot sør, vest og nord, hvor Dydens vei danner grense mot Langse. Sykehusets bygningsmasse er delt opp i en rekke volumer som igjen er avtrappet i høyden og forskjøvet i plan. Byggetrinnene og fløyene bindes visuelt sammen av konsekvent bruk av formelementer og materialer som mørk rød, håndbanket tegl og kobberplater. De sentrale delene av sykehuset er orientert langs akser nord-sør, mens periferien er orientert vest-øst. Bygningskomplekset som helhet trapper seg ned med terrenget med de laveste volumene mot vest. Terrenget er dels beholdt som naturtomt med hellelagte stier, dels terrassert med forstøtningsmurer forblendet med bruddstein. Bruddsteinsmurer rammer også inn sykehusområdet mot gårdsplasser og offentlig vei.

Eiendomshistorikk

I 1915 ble en felles sykehuskomité valgt for å jobbe med sykehussaken. Amtstinget valgte amtmann Aarrestad og L.O. Skjulestad som sine medlemmer, og Arendals bystyre valgte ingeniør Per Larssen og dr. Edv. Irgens. Det forelå flere muligheter for plassering av sykehuset. Man hadde det tidligere sykehusområdet i Blødekjær, Langsæ gård, og det ubebygde parti i Bydalen. Bydalen ble foretrukket, og tomten ble kjøpt for 16 000 kroner. høsten 1915. Tomten var godt egnet til sykehusdrift. Området var fredelig og lite bebygd. I tillegg var det passe avstand til Arendal sentrum. Aust-Agder og Arendals Sykehus ble åpnet 1. november 1920. Den endelige regningen i 1923 lød på 1 742 567.

14. oktober 1950 brøt det ut brann ved sykehuset. De samlede skader ble ikke taksert til mer enn 76 000 kroner. Fødeavdelingen som var under arbeid ble ødelagt, og i tillegg ble det en del vann og røykskader.

I 1951 utlyses en arkitektkonkurranse med det for øye å bygge ut sykehuset. Vinnerne ble arkitektene Trond Eliassen og Birger Lambertz-Nilssen, Oslo.

1955: Byggearbeidene kommer i gang. Ny østfløy og reparasjon av midtfløyen, kjøkken og vaskeri som var brannskadd.

1956: Østfløyen ferdig.

1957: Geriatrisk avdeling.

1959: Arbeid med nordvestfløyen i gang. (D-fløyen).

1967/68: D-fløyen/nordvestfløyen og sentralpartiet står ferdig.

1971: A-fløyen (behandlingsfløyen) ferdig.

1978: C-fløyen (sykehuspost) ferdig. Det ble da en overflytting fra Gamlebygget.

1992: Psykiatribygget tatt i bruk.

2002: Åpning av den nye E-fløyen. Avansert kirurgisk senter.

2003: Aust-Agder sykehus HF med hovedvirksomhet i Arendal, Lister sykehus HF med hovedvirksomhet i Flekkfjord og Vest-Agder sykehus HF med hovedvirksomhet i Kristiansand ble slått sammen til Sørlandet sykehus HF med virkning fra 1. februar 2003

Verneverdige bygg

Byggnr: 9900932
GAB nr: 166972620
Navn: Sykehusveien 1, fløy C
Oppført: 1978

Byggnr: 9900936
GAB nr: 166972620
Navn: Sykehusveien 1, fløy B og D
Oppført: 1958 - 1967

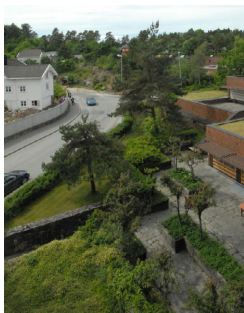
Byggnr: 9900937
GAB nr: 166972620
Navn: Sykehusveien 1, fløy A
Oppført: 1971

Byggnr: 9903009
GAB nr: 166972620
Navn: Sykehusveien 1, fløy E
Oppført: 2002

Byggnr: 9903010
GAB nr:
Navn: Uteområde
Oppført:

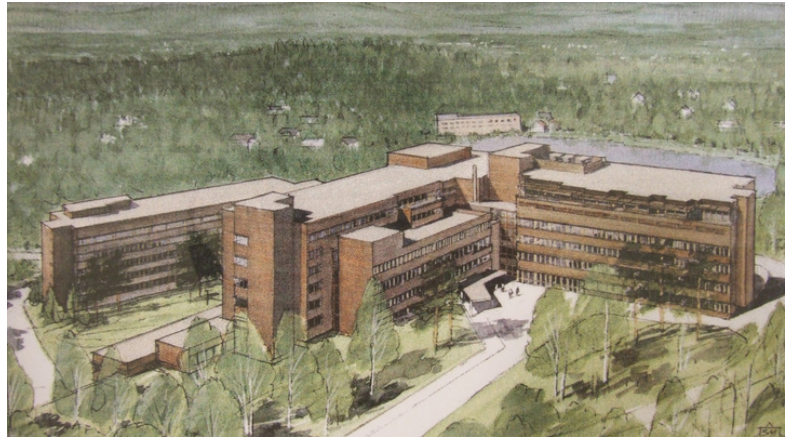

Byggnr: 9901933
GAB nr: 166972698
Navn: Sykehusveien 3A
Oppført: 1919

Sørlandet sykehus Arendal

Maleri av sykehuset ca. år 2000. Foto: Leif Anker, fra maleri.

Utsyn fra C-fløy. Foto: Leif Anker, Forsvarsbygg.

Utsyn mot elva i nord. Foto: Leif Anker.

tegninger

K.ETASJE – alle fløyer

BRAKKE

KORRIDOR

KORRIDOR FOR KANALFLETING

KORRIDOR ROM VVS

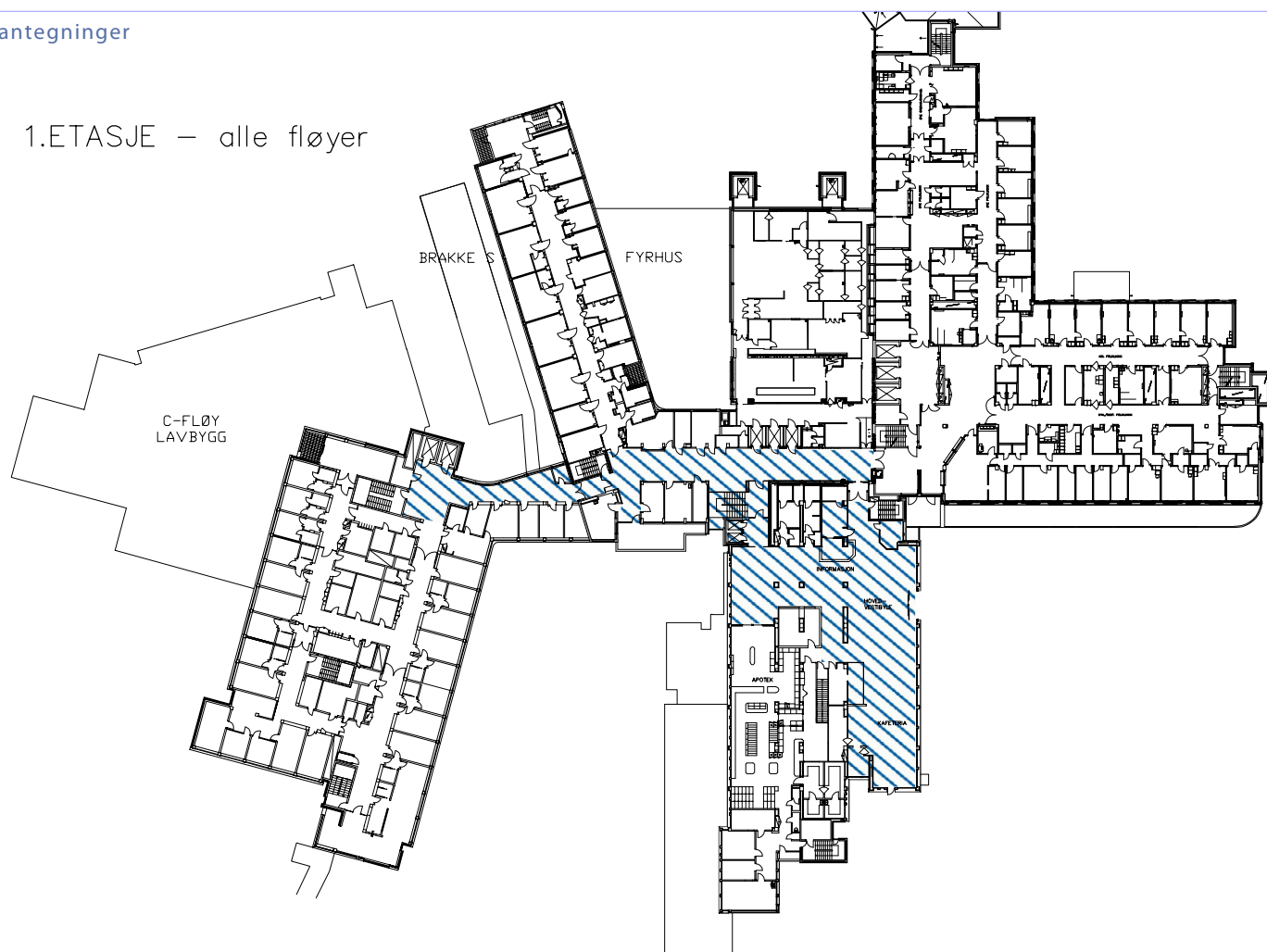
UTGANG

UTGANG

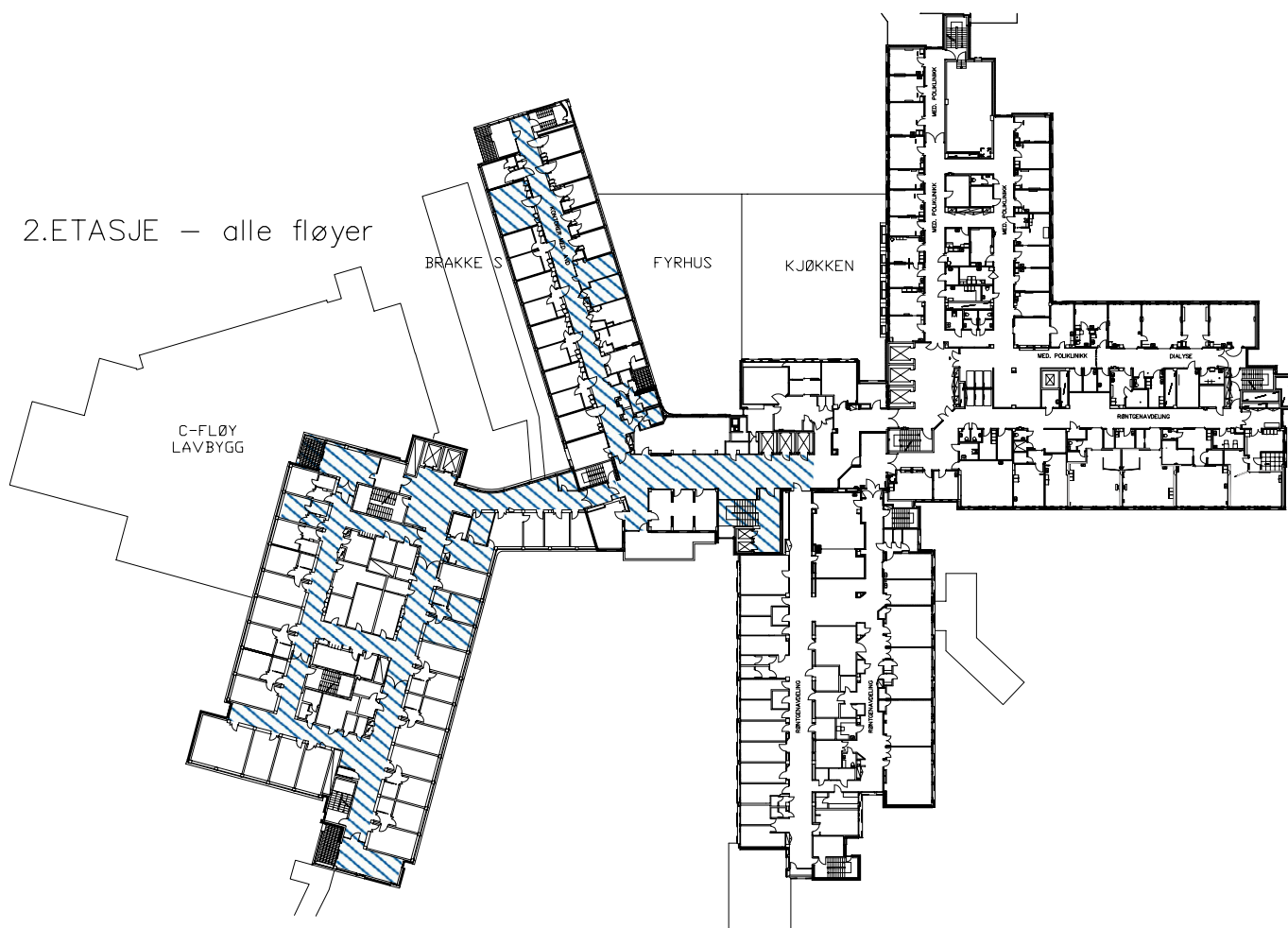
[illegible]

Plantegninger

1.ETASJE – alle fløyer

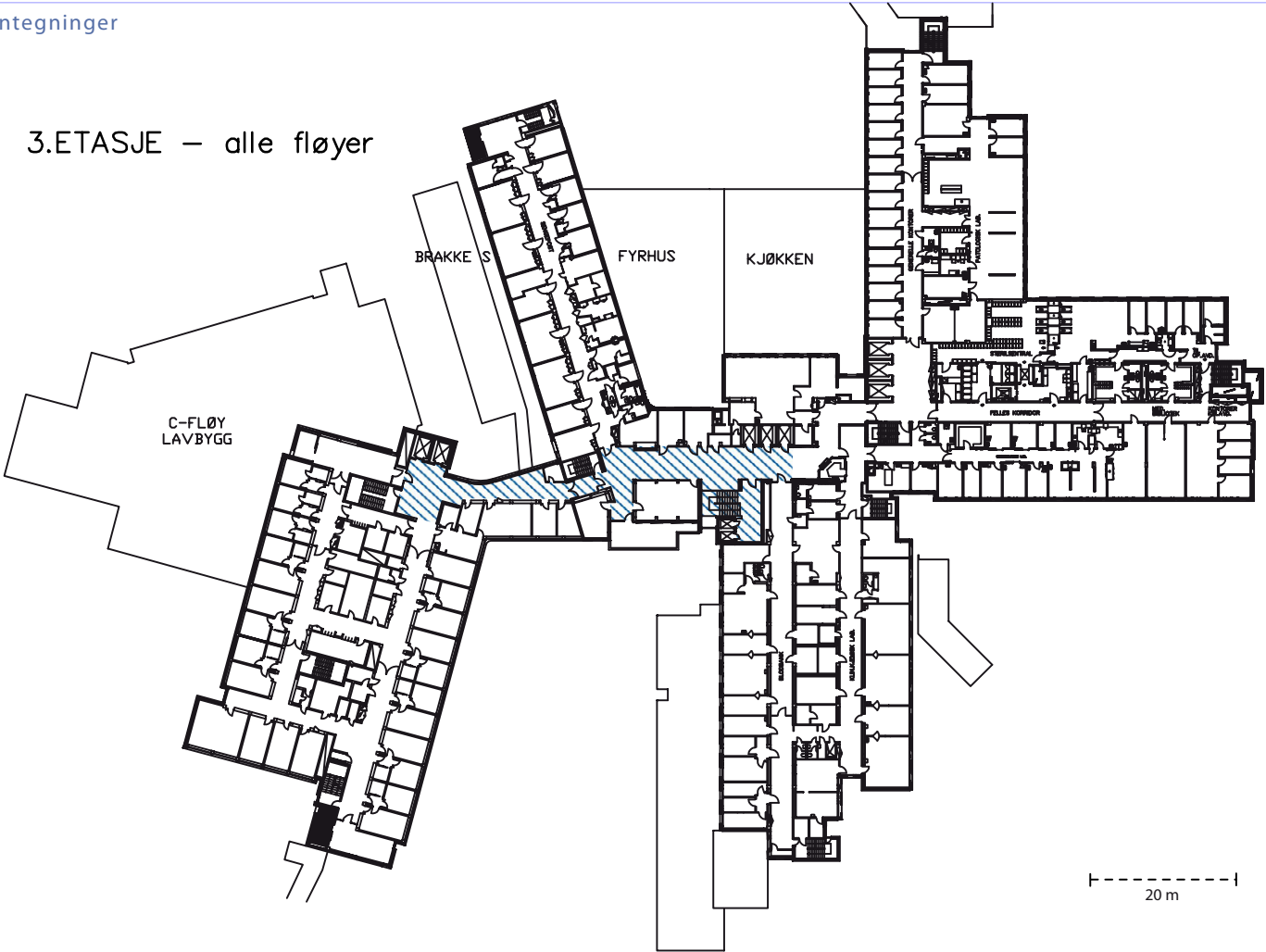

2.ETASJE – alle fløyer

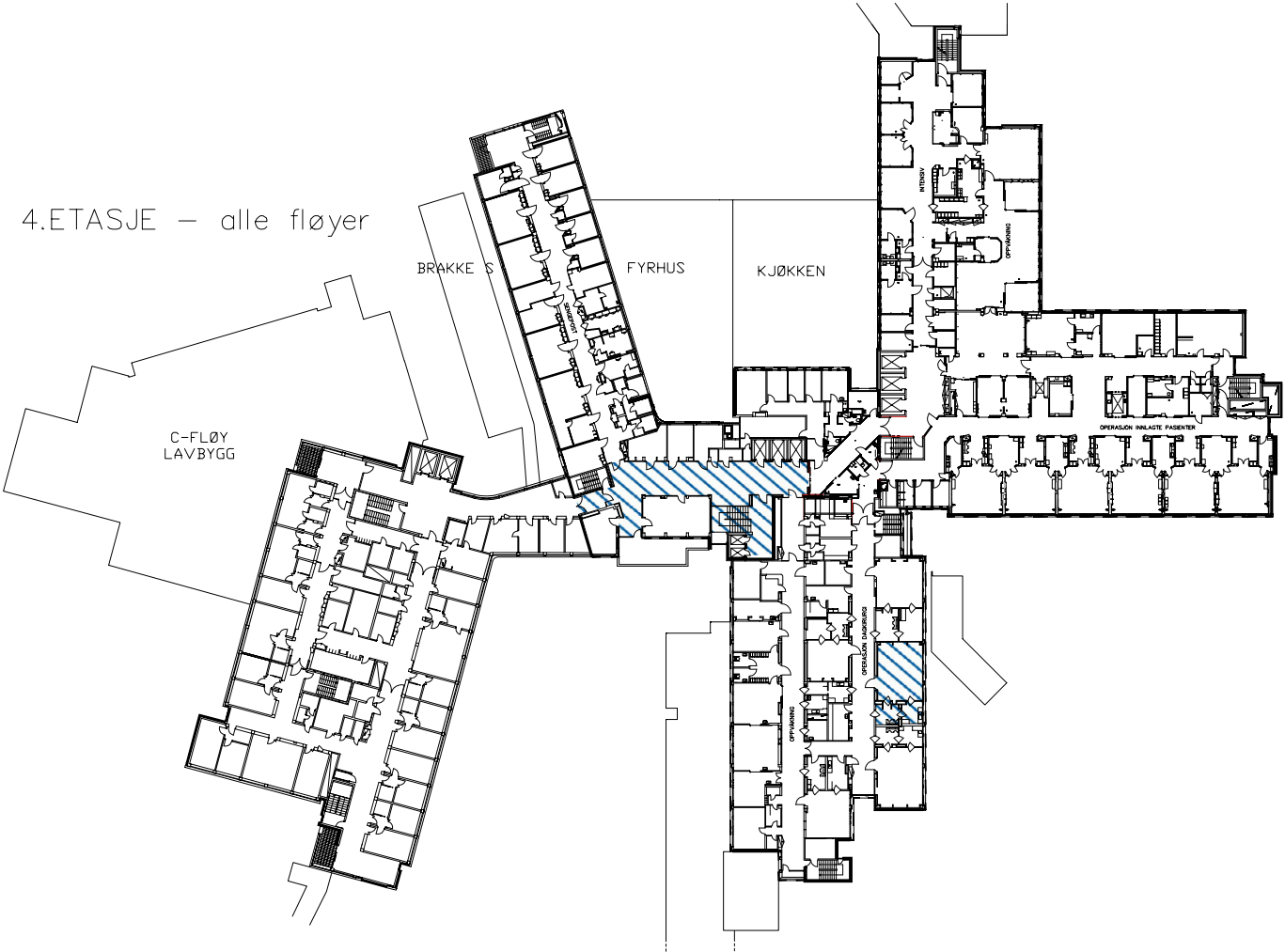

Plantegninger

3.ETASJE – alle fløyer

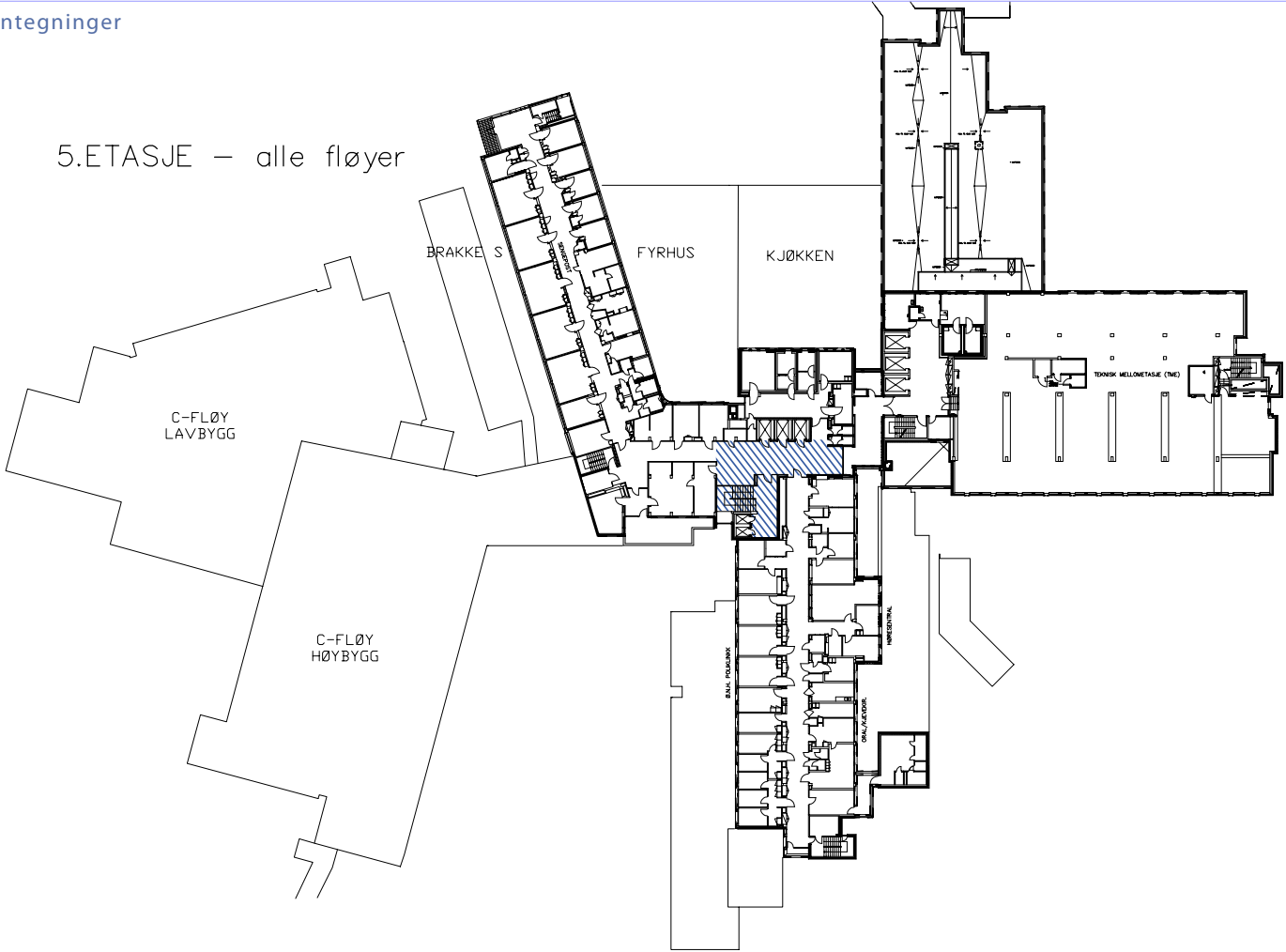

4.ETASJE – alle fløyer

Plantegninger

5.ETASJE – alle fløyer

6.ETASJE – alle fløyer

